

Verksamhetsrapport

efter kvalitetsgranskning av utbildningen på
språkintröduktion vid Gymnasieutbildning i
Staffanstorps kommun

Innehåll

Inledning

Bakgrundsuppgifter om Gymnasieutbildning i Staffanstorp

Resultat

Syfte och frågeställningar

Metod och material

Inledning

Skolinspektionen genomför en kvalitetsgranskning av utbildningen på språkintruktionsprogrammet under våren och hösten och 2016. Granskningen vid Gymnasieutbildning i Staffanstorp ingår i detta projekt.

Gymnasieutbildning i Staffanstorp besöktes 26-28 april 2016. Ansvariga inspektörer har Matilda Yvede, Bo Jersenius och Sven-Olof Lundin varit. I denna rapport redovisar inspektörerna sina iakttagelser, analyser och bedömningar. Förutom en redogörelse av kvalitetsgranskningens resultat ges även en kort beskrivning av granskningens syfte, frågeställningar och genomförande.

Kvalitetsgranskningen av utbildningen på språkintruktionsprogrammet i gymnasieskolan genomförs i ytterligare 41 skolor. När kvalitetsgranskningen är avslutad i sin helhet redovisas de samlade resultaten i en publikation. För de skolor som ingått i granskningen ger rapporten en referensram och en möjlighet till jämförelse med förhållanden på andra skolor. Det enskilda beslutet kan därmed sättas in i ett större sammanhang.

Bakgrundsuppgifter om Gymnasieutbildning i Staffanstorp

Utbildningen vid Gymnasieutbildning i Staffanstorp omfattar, förutom språkintruktionsprogrammet också preparandutbildning och individuellt alternativ. Vid tidpunkten för skolbesöket finns det 36 elever på skolan, varav 15 elever som studerar vid språkintruktionsprogrammet.

Eleverna som studerar vid språkintruktionsprogrammet är fördelade i tre olika undervisningsgrupper, med en ansvarig mentor i varje grupp. Mentorn är även elevens lärare i svenska som andraspråk. Gymnasieutbildning i Staffanstorp leds av en rektor, det finns också en biträdande rektor till vilken rektor har delegerat vissa ledningsfunktioner.

Vid tillfället för skolbesöket har eleverna vid språkintruktionsprogrammet studerat under 1-4 terminer. Enligt huvudmannens plan för utbildningen beror

utbildningens längd på elevens behov "men den är dock längst tre år". Rektor uppger dock under intervju att det är möjligt för elever att läsa vid språkintruktionsprogrammet i upp till fyra år. Vid besöket framkommer att skolan i vissa fall samverkar med kommuner i närheten för att ge elever möjlighet att läsa gymnasiekurser samt att man i vissa fall har valt att organisera gymnasiala distanskurser via entreprenad genom Hermods.

Skolinspektionen har följt två elevers utbildning vid språkintruktionsprogrammet i denna granskning. Elevnamnen *Fatima* och *Flamour* i denna rapport är fiktiva och används endast för att underlätta läsningen.

Resultat

1. Utformas utbildningen så att den är flexibel och anpassas efter elevernas skiftande förkunskaper och utbildningsbehov, med avseende på studietakt, omfattning och innehåll?

Frågeställning fokuserar på i vilken omfattning huvudmannen, rektorn och skolpersonalen erbjuder eleverna en flexibel utbildning utifrån deras skiftande behov och förutsättningar. Det handlar om huvudmannens plan för utbildningen, kartläggning av elevernas kunskaper, den individuella studieplanen och hur den planen följs upp och omprövas. Forskning och identifierade framgångsfaktorer pekar på vikten av att riktlinjer finns för organisation och mottagande av nyanlända elever såväl som att en inledande bedömning genomförs av elevens kunskaper och erfarenhet. Framgångsfaktorer är också att utbildningen och undervisningen planeras och genomförs utifrån det bedömningen visar om elevens förutsättningar och behov samt att elevens utveckling mot utbildningens mål kontinuerligt utvärderas.¹

Flexibel utbildning

Inför granskningen av utbildningen vid språkintruktionsprogrammet har huvudmannen redovisat en plan för utbildningen. Av planen framgår att eleverna vid språkintruktionsprogrammet ska ges en utbildning som utformas utifrån elevens individuella förutsättningar. Planen anger att utbildningens längd beror på elevens behov. Eleverna kan, enligt planen, ges möjlighet att studera svenska som andraspråk, svenska för invandrare, grundskolekurser, *livskunskap* samt möjlighet till språkstödande praktik. Huvudman uppger i samband med faktagranskning av rapporten att *livskunskap* inte erbjuds längre.

¹ Redovisning av plan för genomförande av insatser för att stärka utbildningens kvalitet för nyanlända elever och vid behov elever med annat modersmål än svenska, Regeringsuppdrag 2015 (Dnr 2015:779), Skolverket

Skolinspektionen konstaterar att planen inte anger något om hur kartläggning av elevens utbildningsbakgrund, kunskaper och erfarenheter ska gå till.

Företrädare för utbildningsnämnden uppger vid intervju att kommunens plan för utbildningen är en plan som funnits i många år och beslutades när verksamhetens omfattning var mindre. Vidare uppges att *"dokumentet inte är uppdaterat, utan ligger som en bas"*. De politiska företrädarna berättar att kommunen arbetar med en övergripande plan för arbetet med integration, vilken de inväntar innan arbetet med plan för utbildning utvecklas vidare men att *"det vi tar fram nu är betydligt mycket mer detaljerat"*.

Rektorn uppger i intervju att huvudmannens plan för utbildning vid språkintruktionsprogrammet *"är mer en beskrivning av vad som finns, den är tunn och innehåller inte så mycket"*. Rektorn berättar vidare att planen har konkretiserats på eget initiativ till en arbetsplan. Rektorn säger *"arbetsplanen är mer vårt dokument för att beskriva hur vi arbetar lokalt på skolan"*. Rektorn berättar att i avstämningar med huvudmannen så tar han utgångspunkt i arbetsplanen när han beskriver hur de arbetar med uppdraget och utfallet. Personal berättar under intervju att de *"inte har sett planen [plan för utbildning], men känner igen innehållet"*. I samband med faktagranskningen uppger rektor att arbetsplanen, å andra sidan, är välkänd av pedagogerna på skolan.

Fatima vet att hon ska läsa på språkintruktionsprogrammet terminen ut, och att hon sedan ska avsluta sina studier där eftersom hon blir 20 år och därmed inte får läsa kvar. *Flamour* vet inte hur länge han behöver studera på språkintruktionsprogrammet innan han kan gå vidare till en annan utbildning.

Den utbildning eleverna vid Gymnasieutbildning i Staffanstorp ges omfattar heltidsstudier.

Kartläggning

Enligt redovisade uppgifter från huvudmannen ska det göras en kartläggning av alla elever med hjälp av Skolverkets kartläggningsverktyg. Rektor och personal uppger i intervju att kartläggningen sker i samband med höstterminsstart med de elever som är nya då, samt löpande för de elever som börjar under terminerna. Efter kartläggningen upprättas en individuell studieplan utifrån elevens förutsättningar och behov. Huvudmannen uppger i intervju att de inte angett någon riktning kring hur kartläggning ska gå till och säger *"men vi vet att de gör en kartläggning av eleverna och vi får återkoppling på detta"*. Förvaltningen beskriver i intervju att kartläggningen sker genom *"att de använder materialet från Skolverket, mer än så har vi inte styrt det från huvudmannen"*.

Rektor berättar i intervju att kartläggning sker genom intervjuer med eleverna *"om deras bakgrund och vart de är på väg och sedan lägger upp en studieplan för dem"*.

I de fall det behövs används tolk vid kartläggningen. Lärare berättar att kartläggning sker genom *"en individuell intervju med eleverna"*. Vid det tillfället pratar de om vilka mål eleven har samt tilldelar eleven en mentor. Personalen på skolan har börjat arbeta med Skolverkets kartläggningsverktyg och de uppger att det kommer förändra förfarandet.

Rektor uppger att gällande nyanlända som inte tidigare varit i kommunen sker två saker: kartläggning och intervju. Vid kartläggningen deltar skolsköterska, skolledare, tolk och svenska som andraspråkslärare. Vid intervjun deltar svenska som andraspråkslärare, lärare och studie- och yrkesvägledare.

Fatima berättar å ena sidan att *"det är ingen som har suttit ner och pratat med mig om mina tidigare studier och tittat på vad jag kan sedan tidigare"*. Hon berättar å andra sidan att hon har individuella veckoavstämningar med sin mentor, där det finns möjlighet att *"som om det är något som vi behöver förändra"*. *Flamour* berättar att han har haft tillfälle att prata med lärare om sina kunskaper och erfarenheter samt att *"vi har pratat om mina planer inför framtiden"*.

Förkunskaper och behov

Enligt redovisade uppgifter från huvudmannen har alla elever en individuell studieplan som upprättas utifrån det inledande kartläggningssamtalet. Enligt uppgifterna tar skolan hänsyn till tidigare utbildningsbakgrund och framtida utbildningsplaner, planen revideras efter behov och för varje elev individuellt.

Rektorn berättar i intervju att alla elever vid språkintröduktionsprogrammet läser enligt *"samma schema"*. Det som skiljer elevernas schema åt är vilken nivå-grupp de tillhör i de olika ämnen de läser. Rektorn uppger att han *"tror att man gör muntliga överenskommelser först och sedan kan de bekräftas i studieplanen"*. Han säger vidare att *"ju mer involverade eleverna är desto mer motiverade blir de"*. Vidare berättar han att den individuella studieplanen kan utvecklas genom att kompletteras med en tidshorisont, för att det ska blir tydligt för eleven hur långt den har kvar. Rektorn säger även att den individuella studieplanen kan vara ett stöd för eleven i undervisningen och att de skulle kunna ha den att referera till under studierna.

De intervjuade lärarna berättar att de inte gått igenom den individuella studieplanen med varken *Fatima* eller *Flamour*. Elevernas individuella scheman uppges för eleven bli som en individuell studieplan, där eleven kan följa sin utveckling och vad den läser. Lärarna berättar också att de individuella studieplanerna kan utvecklas genom att tydliggöra datum för revideringar och hur kurser löper samt information om *"hur elevens kunskaper utvecklas"*. De tror dock att eleverna vet detta, eftersom de har många samtal med dem. Lärarna uppger att de *"tror att Fatima vet att hon ska prata med den lärare som har den aktuella"*

undervisningen" om hon vill förändra sin studieplan. De uppger att de tar stor hänsyn till elevernas individuella mål. Lärarna berättar dock att Flamour kanske skulle behöva en ytterligare avstämning, "det ska vi ha. Kanske är det så att målet ska förändras? Så han inte slår huvet i taket."

I intervjuer med *Fatima* och *Flamour* framkommer det att de inte har sett sina individuella studieplaner tidigare. *Fatima* berättar att hon i sitt tidigare hemland läste gymnasiet med inriktning mot barn och att hon gärna vill arbeta med barn i framtiden. *Flamour* berättar att han har betyg från gymnasiet i sitt tidigare hemland och att han har lämnat dessa till skolan. Skolinspektionen noterar att detta inte framgår av de individuella studieplanerna. Rektorn uppger i samband med faktagranskningen att de individuella studieplanerna revideras löpande, men att de sällan lyfts fram för eleven.

Båda eleverna berättar att de har möjlighet att läsa andra ämnen än de som står i den individuella studieplanen, för att göra det pratar eleven med en lärare som hjälper dem. Båda har samma mål med utbildningen enligt sina respektive individuella utvecklingsplaner "*att bli behörig till gymnasiet*". Eleverna känner dock inte till varför målet för utbildningen är just det. *Flamour* berättar att bli behörig till gymnasiet är ett av hans mål, men att han även har som mål att lära sig svenska och att efter gymnasiet börja arbeta som elektriker. *Fatima* berättar att hon inte kommer hinna bli behörig till gymnasiet innan hon slutar på språkintroduktion, utan antagligen kommer börja studera på grundvux. *Fatima* säger att hon kommer få möjlighet att påbörja språkpraktik under våren, på en förskola. Skolinspektionen noterar att det inte går att utläsa de faktiska målen eleverna uttrycker under intervju ur deras respektive individuella studieplaner. Att *Fatima* ska genomföra språkpraktik som motivationshöjande insats framgår inte heller av hennes individuella studieplan.

Uppföljning och utvärdering

Lärarna berättar i intervju att det för de elever som läser mot betyg är tydligt vad eleven har kvar innan den uppnår kunskapskraven och kan erhålla betyg i de olika ämnena. Motsvarande, säger lärarna, att för elever som läser nivåerna under "*kunde det vara tydligare*". Lärarna berättar att i kontakten med *Flamour* utvärderas utbildningen i det löpande arbetet med "*små avstämningar*". "*Han är en öppen person så om han vill något så frågar han eller ber om ett möte*". Vidare uppges att de inte stämt av den individuella studieplanen med *Fatima* hittills, att det är ett arbete som sker i vardagen "*det kan vara så att det blir utan att eleven ser det*". Rektorn uppger att en gång per termin har de mitterminskonferenser på skolan, där alla elevers resultat går igenom. Därefter följer mentorssamtal med eleverna.

Studie- och yrkesvägledaren berättar att hon inte är direkt involverad i den fortlöpande dokumentationen av elevernas individuella studieplaner, och att hon har egna system för dokumentation av samtal med eleverna. I hennes egen dokumentation finns information om exempelvis vilka praktikplatser enskilda elever har haft. Hon säger *"vi kanske skulle skrivit att Fatima inte planerar några studier i höst. Men vi har inte använt [den individuella utvecklings-] planen på det sättet"*. Studie- och yrkesvägledaren säger att hon *"pratar mycket med mentorerna om hur man kan få eleverna att öppna upp sig och skaffa sig mål med studierna"*. Skolinspektionen noterar att information om hur elevens utbildning regelbundet revideras inte återfinns i de individuella studieplanerna.

Representanter ur elevhälsan berättar att den individuella studieplanen skulle kunna vara bra som ett av underlagen när en elev diskuteras i elevhälsoteamet. Vid dessa tillfällen kan elevens utbildning omprövas och justeras. De reflekterar över att den individuella studieplanen skulle kunna utvecklas, exempelvis med mer bakgrundsfakta, historik, en tidplan för elevens studier samt vilka anpassningar eleven eventuellt har.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att utbildningen i språkintrödning inte i alla delar är flexibelt utformad så att den är anpassad efter elevernas skiftande förkunskaper och utbildningsbehov, med avseende på studietakt, omfattning och innehåll.

Huvudmannens plan för utbildningen, liksom elevernas individuella studieplaner, ger i liten utsträckning förutsättningar att säkerställa att elevens utbildning bygger på kontinuerliga bedömningar. Arbetet med uppföljning och utvärdering av elevens utbildning sker i vissa avseenden fortlöpande. Utbildningen är, utifrån elevernas individuella förutsättningar, i vissa avseenden strukturerad utifrån den enskilda elevens förkunskaper och behov.

2. Får eleverna studie- och yrkesvägledning som en integrerad del av deras utbildning, så att de stöds och vägleds inför deras framtida utbildnings- och yrkesval?

Frågeställning fokuserar på om eleverna får studie- och yrkesvägledning av skolpersonalen som en integrerad del av deras utbildning, så att de får kunskap om och kan göra medvetna och självständiga val om sin studie- och yrkesinriktning. Det handlar alltså om att personalen på skolan ska informera och ge eleverna vägledning inför de val av kurser som erbjuds, om möjligheterna till fortsatta studier i och utanför gymnasieskolan och om framtida yrkesval och att den studie- och yrkesvägledning som eleverna får är en integrerad del av deras utbildning. En del av detta vägledningsarbete hand-

lar också om att ge eleverna stöd i att formulera mål för sina studier. Vidare handlar det om att eleverna ska öka förmåga till studieplanering och att ta ställning till sin studie- och yrkesinriktning. Forskning visar på vikten av ett nära samarbete med omgivande samhälle för att utveckla utbildningen och dess kvalitet.²

Personal

Rektorn berättar att studie- och yrkesvägledaren är anställd 75 procent vid Gymnasieutbildning i Staffanstorp, och ansvarar för arbetet med de tre introduktionsprogrammen med sammanlagt 36 elever, övriga 25 procent är hon samordnare för studie- och yrkesvägledningen i kommunen. Av uppgifter från rektorn framkommer även att studie- och yrkesvägledaren är delaktig i planering av verksamheten, undervisningen, bidrar med kompetens i samband med planering av elevernas studieplaner samt i arbetet med motivationshöjande insatser såsom praktik och studiebesök. Rektorn säger i intervju, angående tillgängligheten, att elever *"kan boka tid, men hon har en öppen dörr och eleverna går dit och pratar med henne"*.

Vägledning

Enligt uppgifter från huvudmannen arbetar studie- och yrkesvägledaren vid skolan i enlighet med en huvudmannaplan för studie- och yrkesvägledningen, där fokus är på det livslånga lärandet. Representanter från förvaltningen berättar under intervju att planen implementeras nu och kommer följas upp under nästa år, och vara ett ärende i nämnden hösten 2017.

Rektorn berättar i intervju att det är studie- och yrkesvägledaren som stödjer elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet. *"Grunden i vårt arbete är relationsskapande aktiviteter som gör att vi pratar mycket med eleverna och det gör att vi har en god bild av vad eleverna vill"*.

Studie- och yrkesvägledaren berättar att rollen som vägledare är viktig på skolan och att den är annorlunda mot i andra verksamheter. Det är *"mycket samarbete med lärarna och man är med mycket i verksamheten"*. Studie- och yrkesvägledaren säger att hon presenterat sig för eleverna, vad hon gör och vad de kan få hjälp med. Hon beskriver att med *Fatima* pratar hon om det som ska ske i när-tid. Med *Flamour* har hon ännu inte haft en avstämning, när den sker *"kommer fokus att vara det svenska utbildningssystemet och vilka vägar han kan gå"*.

² Redovisning av plan för genomförande av insatser för att stärka utbildningens kvalitet för nyanlända elever och vid behov elever med annat modersmål än svenska, Regeringsuppdrag 2015 (Dnr 2015:779), Skolverket

Lärarna berättar i intervju att *Fatima* tagit del av insatser arrangerade av studie- och yrkesvägledaren, exempelvis deltagande på mässor och besök på arbetsplatser. *Fatima* har fått hjälp att hitta en språkpraktik med hjälp av studie- och yrkesvägledaren. Vidare berättas att *Flamour* får hjälp att planera studierna men att *"planeringen kanske sträcker sig i perspektivet vecka för vecka"*. Lärarna beskriver att eleverna är *"mer i våra händer"* när de läser svenska som andraspråk i de lägre nivåerna. Det är *"svårare för eleverna att se sin egen utveckling"*. Om *Flamour* säger en lärare att *"Jag tror inte han har koll på vad han behöver göra för att bli elektriker"*.

Fatima berättar att ingen har pratat med henne om hur hon ska gå tillväga för att få möjlighet att utbilda sig vidare för att kunna arbeta med barn. Hon säger att hon önskar att någon hade gjort det. *"Ingen information om hur man blir förskollärare, eller någon planering för att kunna bli förskollärare. På den tidigare skolan fanns en sådan och det var bra för då blev man mer motiverad i det man vill uppnå"*. *Flamour* berättar att personalen vet om att han vill bli elektriker men att han inte fått någon hjälp att planera studierna utifrån det. Han säger att *"Jag kanske kan ställa frågan i skolan. Jag vill ha mer information om det"*.

Skolinspektionen noterar att de intervjuade eleverna och den intervjuade personalen har olika syn på i vilken utsträckning eleverna får studie- och yrkesvägledning.

Medvetna och självständiga val

Lärarna uppger i intervju att *"Studie- och yrkesvägledaren är viktig för att det kommer att finnas många olika vägar som eleverna behöver ta för att komma vidare i utbildningsväsendet"*.

Som ovan beskrivet uppger eleverna att de inte vet hur de ska planera sina studier för att nå sina yrkesmål. Studie- och yrkesvägledaren berättar att hon är involverad i *Fatimas* utbildning socialt, *"som en vuxen"*. Med *Flamour* har studie- och yrkesvägledaren hittills hjälpt till med praktiska problem med CSN och planering av sommarpraktik.

Integrerad del av utbildningen

Studie- och yrkesvägledaren berättar att samverkan med lärarna är god och att avstämningar sker i dagliga möten och under mer strukturerade möten. Lärarna berättar i intervju att studie- och yrkesvägledaren gett information om praktiska frågor kring *Fatimas* praktik, *"men inget i övrigt"*. *"Det finns andra elever där det är mycket tydligare att vi stödjer elevens önskemål genom att ta fram böcker kring det önskade exempelvis"*. Lärarna berättar vidare att de inte samarbetat med studie- och yrkesvägledaren kring planeringen för att *Flamour* ska kunna arbeta för att komma närmare sitt mål att bli elektriker.

Rektorn berättar att samarbetet mellan studie- och yrkesvägledaren och personalen på skolan främst sker i de vardagliga mötena.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att eleverna i viss mån ges studie- och yrkesvägledning som en integrerad del av deras utbildning, så att de stöds och vägleds inför deras framtida utbildnings- och yrkesval.

Eleverna får möjlighet till vägledning inför val av framtida studie- och yrkesverksamhet. Den studie- och yrkesvägledning som erbjuds eleverna vid språkintroduktionsprogrammet på skolan motsvarar dock inte det behov eleverna har av information för att planera för sin framtid. Planering och fokus kring eleven tenderar att vara inriktat på den närmsta framtiden.

Sammantaget innebär detta att eleverna inte fullt ut ges möjlighet att inför sin framtid göra medvetna och självständiga val och sätta upp mål för sin studie- och yrkesinriktning.

3. Bedriver elevhälsan ett hälsofrämjande, förebyggande och åtgärdande elevhälsoarbete i nära samarbete med skolans övriga personal?

Frågeställning fokuserar på i vilken grad elevhälsan arbetar hälsofrämjande, förebyggande och åtgärdande, och i detta arbete samverkar med övriga personalgrupper på skolenheten. Tillgången till elevhälsa bedöms på huvudmannanivå. Frågan om hur elevhälsan arbetar gentemot eleverna bedöms på skolenhetsnivå. Forskning och en identifierad framgångsfaktor pekar på vikten av att det finns samsyn i förhållningssätt där all personal tar ett gemensamt ansvar och att de nyanlända eleverna är hela skolans angelägenhet.³

Tillgång

Enligt redovisade uppgifter från huvudmannen finns det i elevhälsan tillgång till specialpedagoger, "socionom i skola", sjuksköterska och skolpsykolog. I redovisade uppgifter från rektorn uppges att elevhälsan, utöver att stödja eleverna, även ska stödja lärarna i deras pedagogiska uppdrag.

Av dokumentation som rektorn inkommit till Skolinspektionen med inför besöket framkommer att elevhälsans fyra kompetenser deltar på elevhälsomöten som äger rum varannan vecka. Under dessa möten arbetar de med både avstämningar i det löpande arbetet och planering av arbetet med enskilda elever,

³ Redovisning av plan för genomförande av insatser för att stärka utbildningens kvalitet för nyanlända elever och vid behov elever med annat modersmål än svenska, Regeringsuppdrag 2015 (Dnr 2015:779), Skolverket

där även mentor inkluderas. Rektorn berättar i intervju att skolsköterskan, socionomen och specialpedagogen finns tillgängliga i skolan för eleverna. Rektorn säger i intervju att *"Eleverna vet att de finns och att de kan vända sig till dem"*. Både *Fatima* och *Flamour* berättar i intervju att de vet var elevhälsan sitter på skolan och att de kan vända sig dit om de mår dåligt.

Representanter ur elevhälsan beskriver i intervju att elevhälsoteamets arbete sker strukturerat och att elevhälsomötena möjliggör att de börjar arbeta med en elevs situation tidigt och att de har struktur i arbetsgången.

Hälsofrämjande arbete

Rektorn berättar i intervju att skolsköterskan deltar i det första introduktionsmötet med eleverna, där hon håller i en del utan att annan personal närvarar. Rektorn säger att hälsofrämjande insatser som skett under året varit baserade på *"de behov vi kan se"*, vilket exempelvis lett till samtal om rökning, sömn och datoranvändning.

Representanter ur elevhälsan beskriver i intervju att elever som tidigare inte gått i skola i Sverige ges ett hälsobesök där syn och hörsel kontrolleras samt grundvaccin ges. För elever som gått i skola i Sverige tidigare, och börjar på skolan, erbjuds ett ordinarie hälsobesök. Det finns möjlighet att använda tolk under dessa besök.

Förebyggande arbete

Rektorn berättar i intervju att som insats i det förebyggande arbetet har DIGITEK (skoldatatek) besökt skolan och pratat om datorvanor och tips på appar för att underlätta skolarbetet.

Representanter ur elevhälsan berättar i intervju att de dels pratar med elever individuellt om stress och posttrauma. Det finns möjlighet, berättar elevhälsan, för personalen på skolan att delta i kurser kring exempelvis språkstörning, problemskapande beteende, stress. Elevhälsan säger att de är osäkra på hur kännedomen om dessa kurser ser ut hos den övriga personalen på skolan. De berättar även att *"vi har pratat om att ha mer tematräffar med pedagogerna, men än så länge har det inte blivit av"*. I samband med faktagranskningen uppger rektorn att tematräffar med lärarna planeras inför hösten 2016.

Åtgärdande arbete

Rektorn redovisar uppgifter om att skolan arbetar enligt en elevhälsotrappa, där elever i behov av åtgärdande insatser fångas upp av personal i arbetslaget och vid behov strukturerat tas upp till diskussion vid elevhälsomöte. Under elevhälsomötet presenterar mentorn vad som hittills är gjort och elevhälsoteamet tillsammans med mentorn kommer fram till en strategi i det påföljande

arbetet. Detta följs sedan upp i arbetslaget och med elevhälsoteamet. Dessa uppgifter bekräftas av representanter från elevhälsan. Både *Fatima* och *Flamour* berättar att de fått den hjälp de behövt av elevhälsan, när de varit i kontakt med dem.

Elevhälsans samarbete med skolans personal

Rektorn berättar i intervju att samarbetet mellan elevhälsoteamet och skolans övriga personal sker både strukturerat och löpande i vardagen. Strukturerat sker det som ovan beskrivet, elevhälsoteamet har möten varannan vecka som ett steg i elevhälsotrappan. Lärare har efter hantering på arbetslagsmöten möjligheten att, genom biträdande rektor, ta upp enskilda på elevhälsans möten. Intervjuad personal, såväl lärare som representanter från elevhälsan, beskriver att den fysiska närheten ger förutsättningar till spontana avstämningar och uppdateringar. Representanter från elevhälsan säger att det finns organisatoriska förutsättningar för samarbete men att det *"kan vara svårt att veta om man blir kallad när det finns ett behov där vi skulle behöva vara med"*. Elevhälsan beskriver också att det pågår en diskussion på skolan om hur elevhälsoteamets arbete kan utvecklas för att elever och lärare i större utsträckning ska känna till och ta nytta av dem.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att elevhälsans hälsofrämjande, förebyggande och åtgärdande arbete bedrivs i nära samarbete med skolans övriga personal.

Eleverna har tillgång till de kompetenser elevhälsan ska innehålla, de har kännedom om var och hur de kan kontakta elevhälsan. Såväl elever som personal har kännedom om elevhälsans hälsofrämjande, förebyggande och åtgärdande arbete.

Syfte och frågeställningar

Syftet är att granska om elevernas utbildningsbehov på språkintröduktion tillgodoses, och om eleverna på detta program får stöd och vägledning under sin utbildning och inför fortsatta studier och yrkesliv.

För att uppfylla detta syfte ska följande frågeställningar besvaras:

- 1) Utformas utbildningen så att den är flexibel och anpassas efter elevernas skiftande förkunskaper och utbildningsbehov, med avseende på studietakt, omfattning och innehåll?

- 2) Får eleverna studie- och yrkesvägledning som en integrerad del av deras utbildning, så att de stöds och vägleds inför deras framtida utbildnings- och yrkesval?
- 3) Bedriver elevhälsan ett hälsofrämjande, förebyggande och åtgärdande elevhälsoarbete i nära samarbete med skolans övriga personal?

Metod och material

Granskningsdesignen utgår från två elevers skolsituation på språkintruktionsprogrammet. Information till granskningen samlas in genom dokumentstudier i form av verksamhetsredogörelse och annan dokumentation från skolenheten som belyser arbetet inom språkintruktionsprogrammet. Dokumentstudier kompletteras med intervjuer med elever, pedagoger, elevhälsa, handledare, studie- och yrkesvägledare, rektor samt representanter för huvudmannen.

Skolinspektionen har inför granskningsbesöket begärt att få ta del av den dokumentation som finns kring eleverna i form av plan för utbildningen, individuell studieplan samt underlag av bedömningar av elevens kunskaper för upprättande av planen samt elevernas schema. Skolinspektionen har också begärt få in dokumentation av gymnasieenhetens systematiska kvalitetsarbete avseende språkintruktionsprogrammet samt eventuell information avseende språkinformationsprogrammet på skolan som kan vara av vikt för granskningen.